

Kohaliku ja regionaalse arengu kavandamise tööriistakast

**Kaasrahastanud
Euroopa Liit**

**Eesti
tuleviku heaks**

Downloaded 10.01.2026

Käsiraamatu uuendus 30.12.2025

Sisukord

Tööriistade ja toodud näidete täielik nimekiri	3
---	----------

Tööriistade ja toodud näidete täielik nimekiri

Tööriistakastis sisalduvad viited, tööriistad ja näited peatükkide kaupa.

Ava kõik

Sissejuhatus

VIITED

Jaan Urb – sissejuhatus | YouTube

0 Lähteülesande seadmine

VIITED

Mihkel Laan – lähteülesande seadmine | YouTube Tavo Kikas – kogemuslugu – arengu kavandamise planeerimine Raplamaal | YouTube Tartu linna arengukava 2025–2035 koostamine | Tartu.ee

DOKUMENDID

Töölehed

5 miksi tööriista kirjeldus | 173.99 KB | pdf

Võimu ja huvide maatriks | 53.93 KB | pdf

Kaasamisplaan (põhi) | 143.76 KB | docx

Lähteülesanne (põhi) | 134.42 KB | docx

Näited

Riigikantselei: Kaasamise hea tava | 86.98 KB | pdf

Häädemeeste valla kaasamise hea tava | 295.81 KB | pdf

Rae valla kaasamise hea tava | 2.86 MB | pdf

Tõrva valla kaasamise hea tava | 41.95 KB | pdf

Eesti-Läti 4. elektriühenduse kaasamiskava (2024) | 344.01 KB | pdf

Lähteülesanne Setomaa koolide arengukava koostamise teenuse tellimiseks (2025) | 229.35 KB | pdf

Lääne-Nigula valla tuulepargi sotsiaalmajanduslike mõjude analüüs. Lähteülesanne (2025) | 108.36 KB | pdf

Riigihanke "Sillamäe-Kotka reisiliikluse taastamise teostatavus-tasuvusanalüüsi ja sotsiaalmajanduslike mõjude analüüsi koostamine" tehniline kirjeldus (2023) | 71.12 KB | pdf

1 Välis- ja sisekeskkonna analüüs

VIITED

Rivo Noorkõiv – välis- ja sisekeskkonna analüüs | YouTube Piret Zahkna – kogemuslugu – Harku valla olukorra analüüs | YouTube Portaali MinuOmavalitsus.ee Statistikaameti statistika andmebaas Statistikaameti juhtimislauad Eesti hariduse infosüsteem Eesti hariduse teabevärv HaridusSilm.ee Maksu- ja Tolliameti statistika ja avaandmed Äriregister Maa- ja Ruumiameti geoportaal Transpordiameti statistika Eesti looduse infosüsteem (EELIS) Eesti keskkonnaandmete portaali Euroopa Liidu statistika andmebaas Eurostat OECD andmete töölaud ESPON (Euroopa Liidu poliitikauuringud, territoriaalsed analüüsid, kaardid) Arengukavad ja strateegiline planeerimine | valitsus.ee Kehtivad valdkonna arengukavad | valitsus.ee Koostamisel valdkonna arengukavad | valitsus.ee Kehtivad poliitika põhialused | valitsus.ee Üleriigiline planeering "Eesti 2050" | riigiplaneering.ee "Eesti 2050" visioonilahendus | riigiplaneering.ee Kestliku ja kvaliteetse ruumi planeerimise tööriistakast | planeerimine.ee Linnastunud ühiskonna ruumilised valikud | 2020.inimareng.ee Sotsiaalse infrastruktuuri hindamine Eesti maa-asulates: soovituslik juhendmaterjal | digar.ee Regionaalsed arengulepped (sh Kesk-Eesti ja Lõuna-Eesti arengukava) | agri.ee OSKA trendikaardid | oska.kutsekoda.ee WEF (Maailma Majandusfoorum) | weforum.org OECD: trendid | oecd.org Üleriigiline planeering "Eesti 2050": uuringud | riigiplaneering.ee Trendide ruumilise mõju analüüs (üleriigilise planeeringu alusuuring) | riigiplaneering.ee Asutuse arengustenaariumide koonduring | riigiplaneering.ee

DOKUMENDID

Töölehed

SWOT-analüüs (põhi) | 130.9 KB | docx
Küsitlusankeet (põhi) | 159.38 KB | docx

Juhendmaterjalid

Riigikantselei: Strateegilise planeerimise käsiraamat (2020) | 620.6 KB | pdf
Metoodiline juhend maakonna arengustrateegia uuendamiseks (2021) | 550.98 KB | pdf
Eesti statistika kvartalikirj 1/2016: Pärnu maakond | 5.34 MB | pdf
Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks (2018) | 2.28 MB | pdf
Planeeringutingimuste seadmine maalises asustuses ("Nõuandeid üldplaneeringu koostamiseks" (2018), lisa 3) (2021) | 598.31 KB | pdf
Ruumilise planeerimise roheline raamat (2020) | 1.3 MB | pdf
Suunised kahanevate piirkondade säästlikuks ruumiliseks planeerimiseks (2015) | 700.86 KB | pdf
Ülevaade ruumi mõiste käsitlese muutustest (üleriigilise planeeringu "Eesti 2050" lähteseisukohad ja mõjude hindamise programm, lisa 5) (2023) | 597.62 KB | pdf

Näited

Harku valla arengukava 2025–2040. Omavalitsuse taustanalüüs 2022. a andmetel | 1.95 MB | pdf
Muhu valla arengukava 2035. Lisa 3: Muhu valla hetkeolukorra ülevaade (2024) | 4.55 MB | pdf
Rõuge valla rahvastikuproгноos ja võimalused elanike arvu mõjutamiseks (2021) | 1.99 MB | pdf
Saaremaa valla arengukava 2025–2035 | 2.51 MB | pdf
Strateegia "Eesti 2035" | 1.01 MB | pdf
Regionaalarengu programm 2025–2028 | 597.32 KB | pdf
Viimsi valla arengustrateegia aastani 2045 | 1.43 MB | pdf

Ettevõtluse temaatika kajastus Viimsi valla arengustrateegias aastani 2045 | 60.98 KB | pdf
Rõuge vallavalitsuse ja selle hallatavate asutuste optimaalse piirkondliku struktuuri kujundamine (2019) | 2.71 MB | pdf
Põltsamaa Vallavalitsuse ning nende hallatavate asutuste optimaalse piirkondliku struktuuri väljatöötamine (2020) | 4.37 MB | pdf

2 Strateegialoome

VIITED

Mihkel Laan – strateegialoome | YouTube Andres Laisk – kogemuslugu – eesmärgistamine Saue vallas | YouTube Ülemaailmsed säästva arengu eesmärgid | riigikantselei.ee Slido.com

DOKUMENDID

Töölehed

Visioneerimise tööriistad | 142.81 KB | docx
Ideekorje tööriistad | 147.86 KB | docx
Soojendusharjutuste tööriistad | 134.97 KB | docx
Eesmärgipuu struktuur | 60.15 KB | pdf
Ideede hindamise tööriistad | 104.95 KB | pdf
Väärtuspakkumise lõuendi tööriist | 162.33 KB | pdf

Näited

Muhu valla arengukava 2035 | 1.95 MB | pdf
Arengustrateegia "Pärnumaa 2035+" (2022) | 7.59 MB | pdf
Eesti regionaalse majanduse tulevik. Stsenaariumid aastani 2035. Uurimissuuna kokkuvõte (2019) | 6.41 MB | pdf
Muutuv maailm meie ümber. Väliskeskkonna käsitlest Eesti arengustsenaariumides (2022) | 2.02 MB | pdf
Põlvamaa rohemajanduse hetkeolukorra ja prioriteetsete arendusvaldkondade analüüs (2021) | 1.21 MB | pdf
Saare maakonna siseturvalisuse arengustrateegia 2026–2031 (2025) | 5.49 MB | pdf

3 Elluviimine

VIITED

Jaan Urb – elluviimine | YouTube Karro Külanurm – kogemuslugu – haridusreform Põltsamaa vallas | YouTube Hergo Tasuja – kogemuslugu – Hiiumaa valla juhtimise korrastamine | YouTube Balanced scorecard basics | Balanced Scorecard Institute (tasakaalustatud tulemuskaardi põhimõtted) Kasulikud juhendid: Juhtimine | Eesti Linnade ja Valdade Liit Lewin's 3-Stage Model of Change Theory: Overview (Kurt Lewini kolmeetapiline muudatuste juhtimise mudel) The Prosci ADKAR Model (ADKAR-mudel muudatuste juhtimiseks) The 8 Steps for Leading Change (John P. Kotteri muudatuste juhtimise mudel) Tartu planeerimiskonverents 2023: peaesineja Laur Kanger ("Eesti Teise Suure Siirde lävel: kuidas

kiirendada süsteemset muutust?") ja paneelarutelu | uttv.ee Hiiumaa valla juhtimisauditi kokkuvõte (2023) | YouTube Keskmine omavalitsus | MinuOmavalitsus.ee Viimsi valla tulud Tartu linna arengukava 2025–2035

DOKUMENDID

Töölehed

Detailne tegevuskava (põhi) | 138.37 KB | docx
Üldisem tegevuskava (põhi) | 129.49 KB | docx
Tasakaalustatud tulemuskaart (põhi) | 139.33 KB | docx
Arenguseminari võimalik ülesehitus (põhi) | 141.48 KB | docx
Riskianalüüsi maatriks (põhi) | 130.87 KB | docx

Näited

Harku valla arengukava 2025–2040 (2022) | 891.82 KB | pdf
Saue valla arengukava 2022–2035 (2023) | 2.03 MB | pdf
Kohaliku omavalitsuse personalijuhtimise mudel (2024) | 626.58 KB | pdf
Muhu valla arengukava 2035: strateegiakaart | 222.74 KB | pdf
Narva linna arengukava 2035: strateegiakaart | 1.21 MB | jpg
Viimsi valla haridus- ja noortevaldkonna strateegia 2021–2030: strateegiakaart | 1.36 MB | pdf

4 Seire

VIITED

Rivo Noorkõiv – seire | YouTube Andrus Jõgi – kogemuslugu – finantsseire läbiviimine | YouTube Marti Rehemaa – kogemuslugu – arengukava seire Saku vallas | YouTube MinuOmavalitsus.ee Vahi Tööstuspark 20 | YouTube

DOKUMENDID

Kokkuvõttev tööriist

Kohalike omavalitsuste arengukavade hindamise kriteeriumid (kontrollnimekiri) | 141.91 KB | docx

Juhendmaterjalid

Mõjude hindamise metoodika (2021) | 532.42 KB | pdf
Mõjude määratlemise kontrollküsimustik (2021) | 69.52 KB | docx

Näited

Rae vallavalitsuse 2024. a konsolideeritud majandusaasta aruanne (2025) | 2.76 MB | pdf
Sillamäe-Kotka reisiliikluse taastamise sotsiaalmajanduslike mõjude analüüs (2023) | 4.08 MB | pdf

Käsiraamatu artikli viimane uuendus 30.12.2025